

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

4.Bhar.233/2024/4.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2024. október 29. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége miatt Terheltl ellen indult büntetőügyben az ügyész másodfellebbezését elbírálv a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2022. november 28. napján meghozott és kihirdetett 29.Bf.I.8069/2021/37. számú ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A Budai Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: kerületi bíróság) a 2021. március 4-én tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 24.B.1741/2019/36. számú ítéletében Terheltl vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 165. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében. A vádlottat 450 napi tétel, napi tétenként 1.500,- forint összegű, összesen 675.000,- forint pénzbüntetésre ítélte, amelyet meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre rendelt átváltoztatni. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 450.725,- forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett vádlotti és védői fellebbezést elbíráló Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság (a továbbiakban: törvényszék) a 2022. november 28-án tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 29.Bf.I.8069/2021/37. számú ítéletében a kerületi bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottat a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége [Btk. 165. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján – bizonyítottság hiányában – felmentette. Az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az államra terhelte.

[3] A másodfokú ítélet ellen – amelyet a vádlott és a védője tudomásul vettek – az ügyészség a vádlott bűnösségének megállapítását és vele szemben büntetés kiszabását célzó fellebbezést jelentett be.

[4] Az ügyészség a fellebbezése írásos indokolásában kifejtette, hogy a másodfokú ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontjaiban meghatározott okokból részben megalapozatlan.

[5] Iratellenesnek és a vád tárgyává tett cselekmény szempontjából lényegtelennek értékelte a tényállás azzal történő kiegészítését, hogy „a cég neve1. képviselője tanú5 a munkakezdés előtt – feladatából fakadó kötelességét teljesítve – szemrevételezte azt a munkaterületet is, ahol a cég neve munkásainak kellett aznap dolgoznia, és ezen időpontban a korlát hiányát nem észlelte.”. tanú5 ugyanis nem emlékezett arra, hogy dolgozott-e valaki a munkaterületen az állványzat „szemrevételezése” előtt, ez nem is volt feltétele az ottani munkavégzésnek, mivel az építési területet korábban, a felújítási munkák elvégzése érdekében átadták a cég neve4-nek (rövidített neve: cég neve). Ezért iratellenes a törvényszék ténymegállapítása, miszerint a munkakezdés előtt sor került a munkaterület ellenőrzésére. A tanú valójában csak egy átfogó szemlét tartott, amely nem mentesítette a cég neve-t, hogy a saját munkaterületén alapos ellenőrzést végezzen. Egyébként tanú5 vallomásából arra is lehet következtetni, hogy a tanú a védőkorlát hiánya miatti felelősséget nem kívánta magára vállalni, illetve az ellenőrzése – szemben a törvényszék álláspontjával – nem lehetett olyan alapos, amely a tényállás fentiek szerinti kiegészítését megalapozhatná. Ráadásul a büntetőjogi felelősség elbírálása szempontjából annak van jelentősége, hogy a védőkorlát a helyén volt-e vagy sem, és nem annak, hogy egy másik gazdasági társaság alkalmazottja mit észlelt a munkaterületen, ez csupán a bizonyítékok értékelésének részét képezi. Ezért a törvényszék tényállás-kiegészítéséből kérte mellőzni a tanú észlelésére vonatkozó adatokat, ehelyett azt látta indokoltnak megállapítani, hogy a baleset bekövetkezésekor a védőkorlát nem volt a helyén. Megjegyezte, hogy a tényállás nem tartalmazza a tanú5ra vonatkozó foglalkozási szabályokat, így e személy a vádlott által kijelölni elmulasztott személyt nem helyettesíthette, annak feladatkörét nem vehette át.

[6] Hivatkozott a tényállásnak azzal történő kiegészítésére is, miszerint sértett1 a munkavégzést a vádbeli napon 7 óra 15 perckor kezdte meg, és a baleset időpontjáig egyedül dolgozott. Mivel a sértett nem mondta, hogy eltávolította a korlátot, a törvényszék adós maradt annak megválaszolásával, hogy kinek állhatott érdekében, illetve kinek állt módjában a védőkorlát eltávolítása, ha a sértetten kívül más nem volt a baleset helyszínén. Amennyiben a törvényszék következetes lett volna, azt kellett volna megállapítania, hogy a munkakezdést követően a sértett távolította el a védőkorlátot (nem egy ismeretlen személy).

[7] Az ügyészség úgy ítélte meg, hogy a vádlott terhére kellett volna értékelnit tanú6 tanú következetes vallomását is, miszerint bevett gyakorlat volt a védőkorlát eltávolítása a könnyebb közlekedés érdekében, amely tény a törvényszék nem rögzítette a tényállásban, továbbá e hivatkozást nem vetette össze tanú5 tanú vallomásával. E szabálytalan gyakorlat miatt a vádlott által kijelölendő személy részéről különösen indokolt lett volna a munkavédelmi előírások betartásának körütekintő ellenőrzése.

[8] Téves ténybeli következtetésen alapulónak értékelte a törvényszéknek azt a ténymegállapítást és az ezzel kapcsolatos indokolást is, miszerint az eljárás során nem volt bizonyítható, hogy a védőkorlát hiányát a vádlott által megbízandó, a munkavédelemért felelős személynek észlelnie kellett volna.

[9] Kérte figyelembe venni, hogy cég neve³. (rövidített neve: cég neve¹.) és a cég neve között 2016. november 7-én létrejött alvállalkozói szerződés 63. pontja szerint az alvállalkozó az építési-kivitelezési munkahelyen foglalkoztatott dolgozók irányítására, a munkák megszervezésére, intézkedési joggal felruházott, a munka- és tűzvédelmi előírások betartásáért is felelős helyi munkairányítót köteles kijelölni, aki a munkavégzés teljes ideje alatt a munkahelyen tartózkodik. Erre tekintettel nem helyes a törvényszéknek tanú⁵ építésvezető reggeli ellenőrzésének eredményére alapított következtetése, amely szerint a balesetet megelőzően a vádlott által kijelölendő munkairányító sem észlelhette volna a védőkorlát hiányát.

[10] Mindezek miatt az ügyészség megítélése szerint a tényállás kiegészítésére, megváltoztatására – a sértett további sérüléseinek okszerű rögzítésén kívül – megalapozatlanul került sor, de a Be. 619. § (3) bekezdése alapján a harmadfokú bírósági eljárásban a helyes tényállás megállapítható.

[11] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli főügyészség) a felterjesztett ügyiratokkal együtt megküldött BF.842/2022/4. számú átiratában fenntartotta az ügyészség fellebbezésének céljait és indokait.

[12] Kifejtette, hogy a kerületi bíróság és a törvényszék – az elsőfokú vagy a másodfokú ítélet feltétlen hatályon kívül helyezését megalapozó – abszolút eljárási szabálysértést nem valósítottak meg, de azt a törvényszék helyesen állapította meg, hogy a kerületi bíróság az általa fogatosított tanúkihallgatások során eljárási szabályt sértett, mivel a tárgyalási jegyzőkönyvek nem tartalmazzák, hogy a tanúk a tanúzási figyelmeztetéseket megértették és ezek tudatában tették meg a vallomásaikat. A törvényszék a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján és a Kúria EBH2019.B.9. számon közzétett döntése értelmében törvényesen vett fel bizonyítást, ennek során a másodfokú tárgyaláson nyilatkoztatta a tanúkat azzal kapcsolatban, hogy fenntartják-e korábbi vallomásaikat, egyúttal az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás – a törvényszék álláspontja szerinti – részbeni felderítetlenségének kiküszöbölése érdekében a tanúkhöz további kérdéseket is intézett.

[13] A fellebbviteli főügyészség szerint éppen a törvényszék által megállapított tényállás szenved a Be. 592. § (2) bekezdésének c) és d) pontjaiban írt részbeni megalapozatlansági hibában, amely viszont a harmadfokú bírósági eljárásban az ügyiratok tartalma alapján orvosolható.

[14] Helyesnek találta a törvényszék álláspontját, miszerint a büntetőjogi felelősség eldöntésénél annak van jelentősége, hogy a vádlott részéről történt-e, és ha igen, milyen foglalkozási szabályszegés, bekövetkezett-e a törvényi tényállásban írt eredmény, valamint a

terhelt foglalkozási szabályszegése és a bekövetkezett eredmény között fennállt-e okozati összefüggés. E körben hivatkozott a BH2005.309. számon közzétett határozatra, amelyben a Kúria jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság– a fellebbviteli főügyészség meglátása szerint – jelen ügygel lényegét tekintve azonos, csak az eredmény tekintetében eltérő cselekmény esetében deklarálta, hogy a halált okozó, foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés megvalósul, ha a munkavédelmi előírások betartásáért felelős munkahelyi vezető a munkálatokhoz nem jelöl ki a balesetvédelmi szabályok betartásáért felelős, és e mulasztás közrehat abban, hogy a munkavégzés közben mélybe zuhanó sértett az életét veszíti

[15] Úgy ítélte meg, hogy a törvényszék az ügyiratok tartalmának okszerű, hibátlan értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a foglalkozási szabályszegés fennállt, és a sértett súlyos egészségromlásával járó munkabalesete bekövetkezett. A vádlottnak a cég neve vezető tisztségviselőjeként kötelessége lett volna a munkavégzés irányítását végző, a munkavédelmi szabályok betartásáért és betartatásáért felelős személy kijelölése, ennek viszont nem tett eleget. Így a munkaterületen egyáltalán nem volt megfelelő szakmai képzettséggel és irányítói jogkörrel rendelkező személy, aki a munkavégzés előtt és alatt a munkavédelmi szabályok betartását felügyelte volna.

[16] Kiemelte, hogy a törvényszék a vádlott felmentését a foglalkozási szabályszegés és a bekövetkezett eredmény közötti okozati összefüggés bizonyítottságának a hiányára alapította.

[17] A fellebbviteli főügyészség rámutatott arra, hogy a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetésben az elkövető büntetőjogi felelőssége csak akkor állapítható meg, ha foglalkozása szabályait szándékosan vagy gondatlanul megszegő tevékenységével okozati összefüggésben áll elő az eredmény, illetve akkor, ha az elkövető szabályszegő mulasztásával – bár lehetősége lett volna rá – nem akadályozza meg a tényállásszerű eredmény bekövetkezését, feltéve, hogy a káros eredményre nézve, a gondatlan bűnössége is fennáll (EBH2007.1586.). Továbbá hivatkozott arra is, hogy a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége akkor is megállapítható, ha – a foglalkozás szabályainak gondatlan megszegésével okozati összefüggésben lévő – közvetlen veszélyhelyzet, illetve súlyos eredmény nem azonnal, hanem valamely közbülső tényező hatására később következik be (BH2010.31.).

[18] Érvelése szerint a védőkorlát hiánya miatt alakult ki az absztrakt veszélyhelyzet, amely sértettl magatartása folytán azzal vált konkréttá, hogy az ittas állapotú sértett az ablakpárkányon keresztül, a biztonsági előírások megszegésével lépett ki az állványzatra. A sértetti közrehatás azonban a vádlottat a büntetőjogi felelősség alól nem mentesíti.

[19] Kifogásolta, hogy a törvényszék tanú5 tanúvallomását részben iratellenesen, részben hiányosan ismertette. A szemrevételezés módjáról a tanú – a másodfokú ítéletben írtak szerinti részletességgel – nem nyilatkozott, csupán azt adta elő, hogy „a szemlézés szemrevételezéssel történik, egy szakértő szem tudja, hol keresse a hibát”. A tanú nem számolt be arról, hogy kötelessége lett volna a munkát leállítani, ha hiányosságot észlelt, ezt csupán feltételes módon közölte. Továbbá a törvényszék nem is utalt a tanú azon nyilatkozatára, miszerint ő „csak egy átfogó szemlét tartott, ez azonban nem mentesítette a cég neve-t, hogy a saját munkaterületén alaposan körbenézzon”. tanú5 által más gazdasági társaság, a cég neve1. nevében végzett, az egész építési területre kiterjedő ellenőrzés nem

mentette fel a vádlottat azon kötelessége alól, hogy a munkavédelmi szabályok betartásáért és betartatásáért felelős személyt jelöljön ki. E körben téves ténybeli következtetésnek értékelte a törvényszék megállapítását, miszerint nem bizonyítható, hogy a védőkorlát hiányát észlelnie kellett volna a vádlott által megbízandó, munkavédelemért felelős személynek. Ugyanis abból a tényből, hogy tanú5 tanú a munkakezdés előtt az állványzaton nem látott hiányzó védőkorlátot, még nem következik, hogy a vádlott által delegált személy sem észlelte volna a védőkorlát hiányát. E körben fontosnak tartotta kiemelni, hogy a Biztonsági Ellenőrzési Terv (BET) szerint a vádlott által delegálni elmulasztott személynek kötelessége lett volna a munkaterületen való tartózkodás, továbbá a munka megkezdését követően is köteles lett volna rendszeresen ellenőrizni a munkavégzés személyi és tárgyi feltételeinek teljesülését.

[20] Sérelmezte, hogy a törvényszék figyelmen kívül hagyta a kerületi bíróság által hitelesnek elfogadott tanú6 tanú következetes nyilatkozatát, amely szerint a munkaterületen bevett gyakorlat volt a védőkorlát ideiglenes eltávolítása a könnyebb közlekedés érdekében, annak ellenére, hogy a védőkorlát leemelését 10.000,- forinttal bírságozták. Ezért az arra kijelölt személy részéről a munkavédelmi előírások ellenőrzése különösen indokolt lett volna, ez viszont a vádlott mulasztása folytán nem történhetett meg. A BET 6. pontja azt is rögzítette, hogy a munkavégzést irányító köteles rendszeresen meggyőződni arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik-e, illetve betartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket.

[21] Álláspontja szerint a sértett ittaságának, ennek észlelése hiányának és az ezzel kapcsolatos esetleges mulasztásnak a vádlott büntetőjogi felelőssége kapcsán nincs jelentősége.

[22] Mindezek okán a fellebbviteli főügyészség a kerületi bíróság által megállapított tényállást megalapozottnak értékelte, azt véleménye szerint csak a sértett sérüléseinek pontos megjelölésével lett volna indokolt kiegészíteni. A másodfokú ítélet megalapozatlanságát a harmadfokú bírósági eljárásban – figyelemmel az EBH2015.B.14. számú döntésben foglaltakra – kiküszöbölhetőnek látta.

[23] Indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság a másodfokú ítéletet változtassa meg, és

- a tényállás kiegészítésével, helyesbítésével a vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 165. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő, súlyos egészségromlást okozó foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében,
- a Btk. 33. § (4) bekezdése, illetőleg a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdései alapján a vádlottat ítélje pénzbüntetésre, egyidejűleg állapítsa meg, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni,
- kötelezze a vádlottat a büntügyi költség megfizetésére.

[24] A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a 2023. szeptember 20-án meghozott 3.Bhar.391/2022/9. számú végzésében a 29.Bf.I.8069/2021/37. számú másodfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és a törvényszéket új eljárásra utasította.

[25] Indokolása szerint a másodfokú ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés b) pontjában írt okból megalapozatlan, mivel a tényállás továbbra is részben felderítetlen.

[26] A harmadfokú bíróság megállapította, hogy sem a kerületi bíróság, sem a törvényszék nem tárta az érintettek elé a hatóság2nak BP-03/301/005387/2017. számú, sértett1 munkabalesete vizsgálata során keletkezett iratokat, különösen tanú6 tanú és Terhelt1 ügyfél meghallgatásáról készült jegyzőkönyveket, amelyek alapján nem zárható ki az sem, hogy a végelzáró és a védőkorlát hiánya az állványzaton való mozgás megkönnyítésével függ össze, mely körülmény az egyes vallomások értékelése során figyelmen kívül nem maradhat.

[27] Kiemelte tanú6 tanúnak a hatósági eljárásban tett nyilatkozatából, hogy amikor szeptember 30-án átjöttek a déli falra, észlelték a dél-keleti sarokban az állvány 5. szintjén a védőkorlát és a déli oldali végelzárás hiányát, ugyanis ott át tudtak lépni. Továbbá a baleset előtt kb. 2 nappal tanú5sal jelölték be a javítandó felületeket, és a baleset helyszínén a korlát ekkor is hiányzott. tanú6 a problémát azért nem jelezte, mert könnyebben át lehetett lépni a déli oldali, azonos szinten lévő állványra, az pedig eszébe sem jutott, hogy a lábdeszkában meg lehet botlani. Tehát tanú6 tanúnak a bírósági tárgyaláson tett vallomásaival szembeállítható a nyomozati szakban és a hatósági eljárásban tett következetes vallomása.

[28] Rámutatott arra is, hogy a vádlott a hatóság eljárásban 2017. október 6-án fogadosított meghallgatásán ügyfélként megerősítette, hogy a baleset előtt egy-két nappal tanú5 és tanú6 jelölte ki a javítandó falfelületeket, és ekkor a déli homlokzati állvány kapcsolódó végén nem volt végelzárás. Továbbá 2017. október 9-én készült jegyzőkönyvben elismerte, hogy 2017. szeptember 30-tól fennállt sértett1 és tanú6 veszélyeztetettsége.

[29] A harmadfokú bíróság álláspontja szerint a tárgyalás anyagává nem tett bizonyítékok figyelmen kívül hagyása a törvényszék bizonyíték-értékelő tevékenységének hiányosságaihoz vezetett, és alappal teszi megkérdőjelezhetővé annak helytálló voltát is. Ugyanis a fentiekben hivatkozott nyilatkozatok felvetik tanú5, de a balesetet megelőző napon munkavédelmi bejárást végző tanú3, tanú4 és tanú8 felelősségének a lehetőségét is, akiknek a vallomását a törvényszék hitelesnek értékelte. Egyébként a balesetet megelőző napon történt bejárásról készült jegyzőkönyv és emlékeztető valójában a baleset után, 2017. október 9-én készült el, így ezen okiratok hitelességének vizsgálata – éppen az azt készítő felelősségének lehetőségére figyelemmel – nem lett volna mellőzhető; továbbá nem lett volna elkerülhető tanú3, tanú4, tanú8 és tanú5 tanúk érdekltségének vizsgálata sem. Ezért nevezett személyeket a tárgyaláson tanúként történt kihallgatásuk előtt tájékoztatni kellett volna a Be. 172. § (2) bekezdésében biztosított vallomás-megtagadási jogról is, ennek megtörténte a másodfokú eljárásban készült jegyzőkönyvek tartalmából nem igazolható. Ezen túlmenően arra a kérdésre is választ kell adni, hogy tanú6nak mely nyilatkozataival összefüggésben mutatható ki érdeke, ennek kapcsán értékelést kell nyernie a vallomásváltoztatás időpontja, Terhelt1 gyanúsítottként történt bevonásának az időpontja. Továbbá annak vizsgálata sem mellőzhető, hogy tanú6 tárgyaláson tett vallomásai időpontjában milyen viszonyban állt a

vádlottal, továbbra is a vádlott ügyvezetése alatt álló gazdasági társaság alkalmazottja-e, esetleges egzisztenciális függősége igazolható-e.

[30] Mindezek vizsgálatának elmulasztása miatt a törvényszék nem volt abban a helyzetben, hogy a bizonyíték-értékelő tevékenységét teljeskörűen elvégezze, és – valamennyi releváns körülményt mérlegelve – megalapozottan foglaljon állást tanú6 tanúnak a nyomozás során és hatósági eljárásban tett nyilatkozatai, illetve a tárgyaláson tett vallomásai, valamint tanú3, tanú4, tanú8 és tanú5 tanúvallomásai elfogadása vagy elvetése tárgyában.

[31] Figyelemmel arra, hogy a harmadfokú eljárásban a Be. 619. § (2) bekezdése alapján bizonyítás felvételének nincs helye, a harmadfokú bíróság a részbeni megalapozatlanságot a felülbírálat során nem látta kiküszöbölhetőnek, ezért a másodfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és a törvényszéket új eljárásra utasította.

[32] A Kúria a 2024. május 7-én tartott tanácsülésen meghozott Hkf.I.164/2024/3. számú végzésével a – a harmadfokú bíróság végzése elleni védői fellebbezést elbírálva – hatályon kívül helyezte a 3.Bhar.391/2022/9. számú végzést és a harmadfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[33] A Kúria szerint az elsőfokú bírósági eljárásban felvett, 24.B.1741/2019/36. számú jegyzőkönyvben rögzítettek alapján az eljárás résztvevő számára beazonosíthatóan megtörtént az iratok közül a megkeresések és az arra adott válaszok lényegének ismertetése, továbbá a kerületi bíróság lehetőséget biztosított arra is, hogy a jelenlévő jogosultak észrevételt tegyenek az iratismertetésre, viszont az érintettek részletes iratismertetést nem kértek, észrevételt nem tettek. Ebből következően megállapítható, hogy a kérdéses iratok lényegük megjelölésével teljes egészében a bizonyítás anyagává váltak, az érintett bizonyítási eszközökből származó bizonyítékok értékelhetők és értékelendők is. Ezért annak a harmadfokú bíróság által történt megállapítása, hogy a megjelölt iratokban foglaltakat akár a kerületi bíróság, akár a törvényszék elmulasztotta értékelni, legfeljebb az indokolási kötelezettség Be. 561. § (3) bekezdés d) pontja szerinti részleges megsértésének megállapítását eredményezheti. A harmadfokú bíróság által kifogásolt iratok valójában a bizonyítást érintő ügyiratok részei, azok tartalma a megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében felhasználható.

[34] A Kúria kifejtette, hogy a másodfokú ítélet esetleges megalapozatlansága kiküszöbölésének nincs akadálya, ha az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján – a tényállás kiegészítésével vagy helyesbítésével – a helyes tényállás megállapítható, illetve a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető.

[35] A kúriai határozat indokolása szerint a másodfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást csak akkor lehet megállapítani, ha a vádlott felmentésének vagy részbeni felmentésének, vagy az eljárás megszüntetésének vagy részbeni megszüntetésének van helye, ezt azonban a hatályon kívül helyező végzés elleni fellebbezését elbírálása során a Kúria nem vizsgálhatja, azt a harmadfokú bíróságnak kell megtennie.

[36] Rámutatott arra is, hogy a harmadfokú bírósági eljárás tárgyát képezi a törvényszék által lefolytatott tanúbizonyítás szabályszerűségének, a bizonyítás törvényességének a vizsgálata, illetőleg annak az ítélet megalapozottságra történő kihatásának megállapítása is. Az esetleges részbeni megalapozatlanság kiküszöbölését, amennyiben az a Be. 619. § (3)-(3b) bekezdéseiben foglaltak alapján lehetséges, a harmadfokú bírósági eljárásban kell elvégezni.

[37] Mindezek mellett a Kúria rögzítette, hogy a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezése alapjául szolgáló indok, miszerint a harmadfokú bíróság – figyelemmel a Be. 625. § (4) bekezdésére – a másodfokú ítélet Be. 592. § (2) bekezdés b) pontja szerinti megalapozatlanságát a Be. 619. § (3) bekezdése alapján nem tudta kiküszöbölni, mert annak bizonyítás lefolytatása útján lenne helye, nem helytálló, mivel a sérelmezett bizonyítékok a bizonyítás anyagát képezik. Utalt ugyanakkor a Kúria arra is, hogy a törvényszék tanú6 nyomozás során tett – a hatósági eljárásban előadottakkal azonos tartalmú – tanúvallomását értékelte, és ezzel kapcsolatban hivatkozott az elsőfokú ítéletben foglaltak alapján általa hitelesnek elfogadott tanú3, tanú4, tanú8 és tanú5 vallomására. Továbbá értékelte tanú3, tanú4 és tanú8 tanúvallomásai alapján a 2017. október 5-ei helyszíni bejárás jegyzőkönyvében rögzítetteket is.

[38] A megismételt harmadfokú eljárásban tartott nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője a korábbi átiratban foglaltakat fenntartotta, azt csak néhány kérdésben egészítette ki.

[39] Úgy ítélte meg, hogy a másodfokú ítélet indokolása kimerítően sorolja fel a munkavégzés biztonsága kapcsán irányadó, a követendő eljárásrendre, az ellenőrzésért felelős személyre és az ellenőrzés gyakoriságára vonatkozó foglalkozási szabályokat. A vádlott részéről a foglalkozási szabályszegés abban nyilvánult meg, hogy a munkavégzést irányító, az ellenőrzésért felelős személyt nem jelölt ki. Annak következtében, hogy az ittas állapotban lévő sértett az ablakpárkányon lépett ki, és a védőkorlát hiánya miatt leesett, nem csupán a veszélyhelyzet jött létre, hanem az eredmény is bekövetkezett.

[40] Helytelennek és iratellenesnek értékelte a törvényszék megállapítását, miszerint a védőkorlát hiánya akkor sem lett volna kiszűrhető, ha lett volna a vádlott által a munkavédelmi szabályok betartásának ellenőrzésére kijelölt személy. Ezzel kapcsolatban a törvényszék tanú3, tanú4, tanú8 és tanú5 tanúk vallomásainak, illetőleg az előző napi bejárásról készült jegyzőkönyv tartalmának elfogadásakor figyelmen kívül hagyta, hogy az érintett tanúknak érdekükben állt azt nyilatkozni, hogy a védőkorlát előző nap és tanú5 által a baleset napjának reggelén történt szemrevételezéskor még a helyén volt. A védőkorlát hiánya miatt bekövetkezett balesetben a fentiekben felsorolt személyek felelőssége is felmerülhetett volna. Ráadásul a törvényszék értékelés nélkül hagyta a hatóság2nak sértett1 munkabalesetének vizsgálata során keletkezett iratok tartalmát is. Ezek közül a fellebbviteli főügyészség képviselője kiemelte tanú6 hatósági eljárásban tett nyilatkozatát, amely szerint a védőkorlát több nappal korábban is hiányzott (melyről a tanú a nyomozás során történt kihallgatásakor is beszámolt), továbbá a dolgozókat még a pénzbírságok sem tartották vissza a munkavédelmi szabályok rendszeres megsértésétől.

[41] Álláspontja szerint a törvényszék tévedett, amikor – a nyomozati szakban és a hatósági eljárásban tett vallomás helyett – tanú6 tanúnak a bírósági tárgyaláson tett megváltoztatott vallomását fogadta el, mivel a törvényszék szerint ez állt összhangban a többi tanúvallomással. Helyesen azt kellett volna megállapítania, hogy a kérdéses védőkorlát már több napja hiányzott, amely értelemszerűen a tényállás kiegészítését indokolja.

[42] Kifejtette azt is, hogy a vádlott tisztában volt azzal, hogy a BET-ben foglaltak ellenére nem jelölt ki olyan irányító, megfelelő képzettséggel rendelkező személyt, akinek kötelessége lett volna folyamatosan a munkavégzés helyszínén tartózkodni és a munkavédelmi szabályok betartását ellenőrizni. A foglalkozási szabályt a vádlott megszegte, a védőkorlát hiánya miatt a sértett balesetet szenvedett, a szabályszegés és az eredmény között az okozati összefüggés fennáll. Mindezek miatt az eredmény tekintetében gondatlan vádlott bűnösségét meg kell állapítani, a sértett ugyanis nem esett volna le az állványzatról, ha ott van védőkorlát. Figyelemmel a BH2016.230. számon közzétett eseti döntésben foglaltakra is, a vádlott büntetőjogi felelőssége szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a sértett az ittas állapota miatt közreható magatartást tanúsított a baleset bekövetkezésében (mely tény a törvényszék indokoltan rögzített a tényállásban). Nem mentesítheti a vádlottat az a körülmény sem, hogy tanú5 a baleset napjának reggelén átfogó szemrevételezést végzett, amelynek során nem észlelt a védőkorlátokban hiányt. E személy nem volt a cég neve alkalmazottja, ráadásul – figyelemmel a védőkorlát tényleges hiányára – maga az ellenőrzés is csak felületes lehetett. Amennyiben lett volna a vádlott által kijelölt személy, aki folyamatosan a munkavégzés helyszínén tartózkodik, annak igenis észlelnie kellett volna a védőkorlát hiányát.

[43] A fellebbviteli főügyészség képviselője továbbra is azt indítványozta, hogy a megismételt harmadfokú eljárásban eljáró Fővárosi Ítéltábla (a továbbiakban: ítéltábla) a másodfokú ítélet részbeni megalapozatlanságát a tényállás helyesbítésével, kiegészítésével küszöbölje ki, és a vádlottat mondja ki bűnösnek a Btk. 165. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő, súlyos egészségromlást okozó foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségében. Fenntartotta a pénzbüntetés kiszabását célzó indítványát, de nyomatékos enyhítő körülményként kérte értékelni a további időmúlást. Továbbá kérte a vádlott kötelezését az eljárás során felmerült büntügyi költség megfizetésére.

[44] A védő a harmadfokú nyilvános ülésen az másodfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt, arra hivatkozva, hogy az a felülbírálatra alkalmas és megalapozatlansági hibában nem szenved. Kérte figyelembe venni a bizonyítók szabad mérlegelésére, a felülmérlegelés tilalmára, illetőleg a kétséget kizáróan nem bizonyított tények vádlott terhére történő értékelésének tilalmára, valamint a harmadfokú bírósági eljárásban a bizonyítás kizártságára vonatkozó büntetőeljárási rendelkezéseket. Hangsúlyozta, hogy az építési területen több ezer elemből álló állványzat volt, és a munkavédelmi ellenőrzést végző személynek nem volt feladata, hogy folyamatosan az állványok mellett álljon. Adatok merültek fel arra, hogy a munkások kiemelték a sarkoknál lévő védőkorlátokat, mert ennek folytán gyorsabban tudtak közlekedni az állványzaton. A törvényszék a közvetett bizonyítékok zárt láncolatát nem látta megállapíthatónak, ezért helyesen döntött a vádlottnak az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában történő felmentéséről.

[45] Az ügyészségnek a vádlott bűnösségének megállapítását és büntetés kiszabását célzó másodfellebbezése nem alapos.

[46] A Be. 615. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés b) pont I. fordulata alapján a harmadfokú bírósági eljárás lefolytatásának a törvényes feltétele fennáll, ugyanis a másodfokon eljáró törvényszék a kerületi bírósággal ellentétes döntést hozott, amikor az elsőfokon elítélt vádlottat felmentette.

[47] A törvényszék másodfokú ítélete ellen a Be. 616. § b) pont szerint fellebbezésre jogosult ügyészségnek a másodfokú tárgyaláson (értelemszerűen a törvényes határidőn belül) bejelentett fellebbezése joghatályos.

[48] A Be. 618. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a harmadfokon eljáró ítélőtábla felülbírálati tevékenysége kiterjedt a törvényszék ítéletének fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntésére, a felmentő rendelkezésre, továbbá a Be. 618. § (1) bekezdés b) pontja szerint az elsőfokú és másodfokú bírósági eljárás törvényességének vizsgálatára. Hivatalból kellett döntenie a bűnügyi költség összegszerűségéről és viseléséről, amelyek egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező ítéleti rendelkezések [Be. 618. § (2) bekezdés, Be. 671. § 15. pont].

[49] A felülbírálat terjedelmére vonatkozóan a Be. – a felülbírált másodfokú ítélet tényállásához való kötöttségére, illetőleg a másodfokú ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölésére vonatkozó szabályok körében – további előírásokat is tartalmaz.

[50] A harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan [Be. 619. § (1) bekezdés].

[51] A harmadfokú bíróság eljárásban nincs helye bizonyításnak [Be. 619. § (2) bekezdés].

[52] Ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett döntés tekintetében megalapozatlan, és a helyes tényállás az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés, az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást kiegészíti, illetve helyesbíti [Be. 619. § (3) bekezdés a) pont].

[53] Ha a másodfokú bíróság az 593. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel törvénysértő módon állapított meg az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállást, a harmadfokú bíróság az ítéletnek a másodfokú bíróság eltérő tényállás megállapítását eredményező részét kirekeszti és a másodfokú bíróság által felmentett vagy megszüntetéssel érintett vádlott bűnösségét állapíthatja meg [Be. 619. § (3a) bekezdés].

[54] A harmadfokú bíróság a (3a) bekezdés alapján irányadó tényállást az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok, ténybeli következtetés alapján kiegészítheti, helyesbítheti [Be. 619. § (3b) bekezdés].

[55] Az ítéltábla az elsőfokú és másodfokú bírósági eljárás törvényességének vizsgálata során megállapította, hogy a kerületi bíróság és a törvényszék ítéletének a Be. 625. § (1) bekezdés alapján történő hatályon kívül helyezését, és a büntetőeljárásnak a Be. 607. § (1) bekezdése szerinti megszüntetését megalapozó ok nem áll fenn. Az ügy a magyar büntető joghatóság alá tartozik, a vádemelésre jogosult ügyészség által benyújtott vádirat hiánytalanul és a vád érdemi elbírálására alkalmas módon tartalmazta a Be. 422. (1) bekezdésében írt törvényes elemeket, az ügyészség a vádat nem ejtette, a vádlott büntethetősége nem szűnt meg, a cselekményét más büntetőeljárásban jogerősen nem bírálták el [Be. 567. § (1) bekezdés a), b), c) pont, (2) bekezdés c), d), f) pont].

[56] Megállapítható az is, hogy az elsőfokú és másodfokú bírósági eljárásban nem történt olyan, a Be. 608. § (1) bekezdés a-d) és f) pontjaiban írt abszolút eljárási szabálysértés, amely a Be. 625. § (2) bekezdés a) pontja alapján ugyancsak feltétlen hatályon kívül helyezést, és a törvényszéknek vagy a kerületi bíróságnak új eljárásra utasítását alapozná meg. A kerületi bíróság és a törvényszék törvényes összetételben jártak el, hatásköri vagy illetékességi szabályt nem sértettek, az első- és másodfokú ítélet meghozatalában törvény szerint kizárt bíró nem vett részt, az elsőfokú és másodfokú tárgyalási napokon mindvégig jelen voltak mindazok a személyek, akiknek a jelenléte kötelező, továbbá a törvényszék és a kerületi bíróság ítéletének indokolása a rendelkező résszel nem volt ellentétes.

[57] A törvényszék helyesen, a kérdéses ügyiratok tartamával egyezően állapította meg, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban 2020. november 4-én tartott tárgyalási napról felvett jegyzőkönyvek sértett1, tanú1, tanú3, tanú4 és tanú5 tanúk tanúzási figyelmeztetésre adott válaszát nem tartalmazzák.

[58] A Be. a tanú kihallgatását, a tanúzási figyelmeztetés közlését, a tanúzási figyelmeztetés jegyzőkönyvezését és annak esetleges hiányának következményét az alábbiak szerint szabályozza:

- a tanúval közölni kell a tanúzási figyelmeztetést és a kihallgatással kapcsolatos jogait [Be. 179. § (2) bekezdés],

- a tanúzási figyelmeztetést, valamint a tanúnak a figyelmeztetésre adott válaszát jegyzőkönyvbe kell venni [Be. 177. § (1) bekezdés],

- a tanúzási figyelmeztetés vagy a figyelmeztetésre adott válasz jegyzőkönyvezésének elmaradása esetén a tanú vallomása – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe [Be. 177. § (2) bekezdés],

- a tanúzási figyelmeztetés vagy a figyelmeztetésre adott válasz jegyzőkönyvezésének elmaradása esetén a tanú közlése vallomásként figyelembe vehető, ha a tanú a tanúzási figyelmeztetés után a közlését fenntartja [Be. 177. § (3) bekezdés első mondat].

[59] A kerületi bíróság a tanúzási figyelmeztetésre adott válasz jegyzőkönyvezésének elmulasztásával olyan relatív eljárási szabálysértést valósított meg, amelynek kiküszöbölése érdekében a törvényszék a másodfokú bírósági eljárásban a Be. 594. § (1) bekezdése és a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján törvényesen tartott tárgyalást és vett fel bizonyítást. Ennek során az érintett tanúk ismételt kihallgatásával, a Be. 176. § (1) bekezdés szerinti tanúzási figyelmeztetések megismétlésével, illetőleg a figyelmeztetésnek és az arra adott válasznak a Be. 177. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően jegyzőkönyvezésével, valamint e tanúknak a korábbi vallomásaikat fenntartó nyilatkozatainak beszerzésével, a törvényszék az eljárási szabálysértést kiküszöbölte, másrészt – figyelemmel a Be. 177. (2) és (3) bekezdéseiben foglaltakra – a tanúknak az elsőfokú bírósági eljárásban tett vallomásainak bizonyítási eszközként történő értékelését lehetővé tette.

[60] Ezen túlmenően a kerületi bíróság, miként a törvényszék sem valósítottak meg olyan a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott relatív eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú vagy a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a kerületi bíróság vagy a törvényszék új eljárásra utasítását megalapozta volna. Megállapítható, hogy a vádlott és a védő korlátozás nélkül gyakorolhatták eljárási jogaikat, egyebek mellett a kérdezési, észrevétel- és indítványtételi jogukat, a kerületi bíróság (a fentiekben jelzett mulasztáson túl) és a törvényszék a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket betartotta, indokolási kötelezettségüknek eleget tett [Be. 609. § (2) bekezdés a), b), d) pont].

[61] A törvényszék a felülbírálat során – a későbbiekben írtak miatt – okszerűen állapította meg, hogy az elsőfokú ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés a), b) és d) pontjai alapján részben megalapozatlan (az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás hiányos, részben felderítetlen, a kerületi bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett).

[62] Az elsőfokú ítélet részbeni megalapozatlansága csakugyan a Be. 593. § (1) bekezdés a) és b) pontjai szerint volt kiküszöbölhető. Ennek keretében a törvényszék az elsőfokú bírósági eljárásban lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés és a másodfokú bírósági eljárásban – az eljárási szabálysértés mellett a megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében – felvett bizonyítás alapján a kerületi bíróságtól eltérő tényállást állapított meg, illetőleg részben ezzel is összefüggésben a tényállást kiegészítette az alábbiak szerint:

- a védőkorlát az előző napon tartott bejárás időpontjában még a helyén volt,

- cég neve1. képviseletében eljáró tanú5 a munkakezdés előtt – feladatából fakadó kötelességét teljesítve – szemrevételezte azt a munkaterületet is, ahol a cég neve munkatársainak kellett aznap dolgoznia, ezen időpontban a korlát hiányát nem észlelte,

- a reggeli munkakezdést követően a cég neve1. tudta és engedélye nélkül a korlátot ismeretlen személy, ismeretlen időben távolította el,
- sértett1 a munkavégzést a vádbeli napon 7 óra 15 perc körüli időben kezdte meg, és a baleset időpontjáig az adott munkaterületen egyedül dolgozott,
- sértett1 súlyosan ittas állapotát reggel sem az őrszolgálat, sem a munkások nem észlelték,
- sértett1 a baleset kapcsán mindkét kéz motoros funkcióinak károsodásában és súlyos járászavarában (ataxiás jellegű), valamint mellmagasságtól lefelé a test-kar dystaesthesiájában megnyilvánuló súlyos egészségkárosodást is elszenvedett,
- kétséget kizáró bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a vádlott szabályszegő magatartása és a bekövetkezett baleset között ok-okozati összefüggés állt fenn, nem bizonyítható, hogy a védőkorlát hiányát észlelnie kellett volna a vádlott által megbízandó – a munkavédelemért is felelős – személynek.

[63] Ezen túlmenően a törvényszék a jogszabályhelyekre történt hivatkozást a tényállásból áthelyezte a jogi indokolásba.

[64] Az ügyészség és fellebbviteli főügyészség egyetértett a tényállásnak sértett1 további sérüléseivel történő kiegészítésével, továbbá nem kifogásolták a törvényszék azzal kapcsolatos ténymegállapítását sem, miszerint a sértett súlyos ittas állapotát reggel az őrszolgálat és a munkatársai nem észlelték. Egyebekben viszont iratellenesnek és helytelen következtetéseken alapulónak értékelték a tényállás kiegészítésében foglaltakat.

[65] Az ítéltábla a törvényszéknek a megalapozatlanság kiküszöbölése körében kifejtett tevékenysége kapcsán az alábbi büntető eljárásjogi rendelkezésekre és az ítélkezési gyakorlatban precedensjellegű döntésekre mutat rá.

[66] A másodfokú bíróság főszabály szerint a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja [Be. 591. § (1) bekezdés]. A tényálláshoz kötöttség elvi indokát a bizonyítékok értékelésére vonatkozó törvényi rendelkezések adják, amelyek szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs a törvényben előre meghatározott bizonyító ereje. A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg [Be. 167. § (3) és (4) bekezdése]. E szabályozás biztosítja a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelését, illetőleg védik az elsőfokú bíróság mérlegelését.

[67] A törvény kivételesen engedi meg az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól való eltérést, mégpedig csakis abban az esetben, ha az ítélet megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le [Be. 591. § (1) bekezdés].

[68] A megalapozatlanság mértéke (teljes vagy részbeni) más-más jogkövetkezménnyel jár.

[69] Az elsőfokú ítélet teljes egészében megalapozatlan, ha az elsőfokú bíróság nem állapított meg tényállást vagy a tényállás teljes egészében felderítetlen [Be. 592. § (1) bekezdés a), b) pont]. Teljes megalapozatlanság esetén a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú ítéletet, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja [Be. 610. §]; ilyen esetben tehát az elsőfokú ítélet másodfokú bíróság általi korrekciójára nincs törvényes lehetőség.

[70] Részlegesen megalapozatlan az ítélet, ha az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a tényállás részben felderítetlen, a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával vagy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett [Be. 592. § (1) bekezdés a), b), c), d) pont].

[71] Csak részleges megalapozatlanság esetén kerülhet sor a tényállás kiegészítésére (ez a hiányzó ténymegállapítás pótlását jelenti) vagy helyesbítésére (a meglévő ténymegállapítás módosítása vagy mellőzése), amely történhet az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás útján [Be. 593. § (1) bekezdés a) pont]. A kiegészítés, helyesbítés csak a meglévő tényállásba illeszkedő ténymegállapítást eredményezhet, attól eltérőt semmiképpen.

[72] A Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja szerint a másodfokú bíróság az ítélet részbeni megalapozatlanságát oly módon is kiküszöbölheti, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének vagy részbeni felmentésének, vagy az eljárás megszüntetésének vagy részbeni megszüntetésének van helye. Ha a másodfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságának kiküszöbölése során – a helyes tényállás érdekében felvett bizonyítás, az ügyiratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján – az elsőfokú bíróságétól eltérő tényeket állapít meg, az eltérő tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat eltérően értékelheti [Be. 593. § (2) bekezdés első mondat]. A másodfokú bíróság nem értékelheti az elsőfokú bíróságtól eltérően a másodfokú bíróság által megállapított ténnyel össze nem függő, valamint a megalapozatlansággal nem érintett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat [Be. 593. § (2) bekezdés második mondat].

[73] A jogalkotó a 2023. január 1-től hatályos Be. 593. § (5) bekezdés a) és b) pontjaiban határozta meg, hogy az eltérő tényállás megállapításának a tényállás olyan megváltoztatása minősül, amely a vádlott felmentését vagy az eljárás vele szemben történt megszüntetését követően a vádlott bűnösségének megállapítását, vagy a vádlott bűnösségének megállapítását követően a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését eredményezi.

[74] Hangsúlyozni kell, hogy a másodfokú bírósági eljárásban a felülbírálat során történő eltérő tényállás megállapításának alapvető feltétele az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlansága (BJD 8349).

[75] A részbeni megalapozatlanság esetén a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a helyesbített, kiegészített, illetve az eltérően megállapított tényállás alapján bírálja felül [Be. 593. § (3) bekezdés].

[76] Az EBH2019.B.9. számon közzétett határozatban a Kúria által kifejtettek szerint a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az első fokon lefolytatott bizonyítást védi. A tényállás hiányosságának pótlása, a felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a helyes ténybeli következtetés levonása nem a felülmérlegelés tilalma alá esik, hanem éppen a megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze, abban az esetben, ha az így módosult eltérő tényállás a felmentett vádlott bűnösségének megállapításához vagy a bűnösnek kimondott vádlott felmentéséhez vezethet. A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a másodfokú bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette. Nem mondhatja azt az elsőfokú bíróság által elfogadott tanúvallomásra, hogy azt nem fogadja el, és az annak alapján megállapított tényeket mellőzi a tényállásból, továbbá nem egészítheti ki, illetve módosíthatja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást egy általa el nem fogadott tanúvallomás (vallomásrész) alapján. Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok alapján a tényállás módosítása valójában nem más, mint ugyanazon bizonyíték alapján olyan további, az elsőfokú bíróság által nem megállapított tények megállapítása, amit az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott, azonban a vádlott büntetőjogi felelőssége szempontjából releváns. Az iratellenesség kiküszöbölése azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság nem a valós (az ügyiratokban rögzített) tartalma szerint vette figyelembe a bizonyítékot, és ezt javítja ki a fellebbviteli bíróság az ügyiratok szerinti tartalom alapulvételével. Téves ténybeli következtetés esetén pedig az elfogadott bizonyítékból történő, a logika szabályainak meg nem felelő ténykövetkeztetést helyesbíti a jogorvoslat tárgyában eljáró másodfokú bíróság. Minden esetben azonban a tényállás módosításának alapja az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyíték. A másodfokú eljárásban az eltérő bizonyítékértékelés (felülmérlegelés) tilalmának általános érvényű elve azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelt érdemlőségéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette.

[77] Jelen ügyben a törvényszék részéről a kerületi bíróság által megállapítottól eltérő tényállás megállapítása nem sértette meg a felülmérlegelési tilalmat, amely a fentiekben írtak szerint kizárólag megalapozott tényállás esetén irányadó. A törvényszéknek nem lett volna lehetősége a tényállás kiegészítésére, illetőleg eltérő tényállás megállapítására, ha a kerületi bíróság a Be. 167. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően a beszerzett valamennyi bizonyítékot teljeskörűen értékelte volna, a ténybeli következtetései koherensek, logikusak és helyesek lettek volna, továbbá az általa megállapított tényállás nem szenvedett volna több okból is részbeni megalapozatlanságban. Az elsőfokú bírósági eljárásban a tényállás nem teljes körű felderítése és hiányos megállapítása, a kerületi bíróság téves következtetései miatt a törvényszéknek nem csak lehetősége, de kötelessége is volt a részbeni megalapozatlanságnak az ügyiratok tartalma, a másodfokú bírósági eljárásban felvett bizonyítás és a helyes ténybeli következtetések alapján történő kiküszöbölése.

[78] A törvényszék a másodfokú ítélet részletes, alapos és magas színvonalú indokolásában számot adott arról, hogy az egyes bizonyítékokat miért vagy miért nem fogadta, illetve mely bizonyítékokra alapította a tényállás kiegészítését, az eltérő tényállás megállapítását. A bizonyíték-értékelési tevékenysége megfelelt a Be. 167. § (4) bekezdésében foglaltaknak, miszerint a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. A mérlegelése nem feltételezéseken, spekuláción alapult, ugyanis annak alapját konkrét bizonyítékokból származó tényszerű adatok képezték. A másodfokú ítélet indoklásából megismerhető a bírói meggyőződés kialakulásának logikai folyamata is, amely a bizonyítás eredményének megállapításához, illetőleg a vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentéséhez vezetett.

[79] A törvényszék a másodfokú ítélet indoklásának [48] bekezdésében helytállóan állapította meg, hogy a büntetőjogi felelősségről való döntéskor annak volt jelentősége, hogy a vádlott a rá vonatkozó foglalkozási szabályok megsértett-e, és amennyiben igen, az miben nyilvánult meg, bekövetkezett-e munkabaleset, továbbá a vádlott magatartása és a bekövetkezett eredmény között van-e okozati összefüggés.

[80] A kerületi bíróság és a törvényszék helyesen állapították meg, hogy az építőipari tevékenységet folytató cég neve ügyvezetőjeként a vádlott megsértette a foglalkozási szabályokat, amikor nem jelölt ki a cég alkalmazásában álló, a felújítás alatt álló épület belső részén és homlokzatán gipszkartonozást, glettelést és festést végző munkások munkavégzését irányító, egyidejűleg a munka- és balesetvédelmi szabályok betartásáért, illetőleg betartatásáért felelős személyt. A másodfokú ítélet indoklásában hiánytalanul kerültek megjelölésre az egyes jogszabályok, a cég neve1. és a cég neve között létrejött alvállalkozói szerződés és a BET által meghatározott – a vádlottra vonatkozó foglalkozási szabályok vizsgálata és a büntetőjogi felelőssége eldöntése szempontjából lényeges – előírások.

[81] A bírósági eljárás során különösebb bizonyításra nem szoruló, a vádlott részéről sem vitatott tényként kellett kezelni sértett1 sértett 2017. október 6-án elszenvedett balesetét és annak következményeit (testi sértés, illetőleg súlyos egészségromlás okozása). Egyébként erre vonatkozóan bizonyítási eszközként számos tanúvallomás, a rendőri jelentések, az orvosi iratok, valamint az igazságügyi orvosszakértői vélemény, illetőleg az azok által szolgáltatott bizonyíték állt rendelkezésre. A kerületi bíróság az elsőfokú ítélet tényállásában éppen azokat – a cselekmény jogi minősítése kapcsán is meghatározó – sérüléseket nem rögzítette, amelyeket az általa elrendelt szakvélemény-kiegészítés során az igazságügyi orvosszakértő a 2020. január 29-én kelt szakvéleményében leírt; ezért e körben a tényállásnak a törvényszék általi kiegészítése szükségszerű volt.

[82] Nem volt vitatott tény az sem, hogy sértett1 súlyos fokú ittassága közrehatott a baleset bekövetkezésében, de miután az egyensúlyát veszítő sértettnek az állványzatról történő

leesését a védőkorlát megakadályozhatta volna, a káros eredmény elkerülhető lett volna. Ezért a sértetti közrehatás csakugyan nem mentesítheti a vádlottat a büntetőjogi felelősség alól.

[83] A kerületi bíróság és a törvényszék konklúziója abban a lényeges kérdésben tért el, hogy a fennállt-e a foglalkozási szabályszegés és a baleset közötti okozati kapcsolat.

[84] A törvényszék azért nem látta kétséget kizáró bizonyossággal megállapíthatónak az okozati összefüggést, mert a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt a következtetést vonta le, hogy a baleset napjának reggelén még a helyén volt a védőkorlát, azt a baleset előtt ismeretlen személy távolította el. Továbbá e tények alapján úgy ítélte meg, ha lett volna a vádlott által megbízott, a munkavédelemért felelős személy, nem bizonyítható, hogy a védőkorlát hiányát észlelhette volna. Figyelemmel az ügyészség a fellebbviteli főügyészség felvetéseire, kifogásaira, az ítéltáblának lényegében abban kellett állást foglalnia, hogy a védőkorlátot a baleset bekövetkezése előtt mikor távolították el az állványzatról, illetőleg a másodfokú ítélet tényállásában a foglalkozási szabályszegés és a baleset közötti okozati összefüggés hiánya kapcsán rögzített megállapítás iratellenes-e vagy helytelen ténybeli következtetésen alapul-e.

[85] A büntetőeljárás során aggályok merültek fel azzal kapcsolatban, hogy a törvényszék részéről teljes körű és helyes volt-e a védőkorlát lehetséges eltávolításának időpontjára vonatkozóan rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése, illetve az ezzel kapcsolatos bizonyítási eszközök egyáltalán a bizonyítás anyagát képezték-e.

[86] Az ítéltábla az ügyiratok tartalmának vizsgálata eredményeként megállapította, hogy a Be. 531. § (1) bekezdése alapján a kerületi bíróság a 2021. március 4-én tartott tárgyalási napon, a bizonyítási eljárás befejezése előtt ismertette a rendőri jelentéseket, a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvet és annak mellékletét képező fényképfelvételeket, valamint – annak konkrétabban történt megjelölése nélkül – a „megkereséseket és válaszokat” (24.B.1741/2019/36. számú jegyzőkönyv 3. oldal 1. bekezdés). Az ügyész, vádlott és a védő az iratismertetésre észrevételt nem tettek, továbbá nem indítványozták az iratok meghatározott részének felolvasását vagy az ismertetett okiratok körének kiegészítését.

[87] A nyomozati iratokban fellelhető megkeresések szerint eljáró nyomozó hatóság megkereste

- az cég1-t (a továbbiakban: cég1) a helyszín címe, neve épületénél folyó építési munkálatok ellenőrzéséről készült iratok (megkeresés, nyomozati irat 249. oldal),

- a cég neve1.-t az építési engedély vagy az egyszerű bejelentés igazolása, az építető és vállalkozó között létrejött kivitelezői szerződés, a kivitelező és alvállalkozó között létrejött szerződés, az építési főnapló és alnapló, a biztonsági és egészségvédelmi terv, a biztonsági és egészségvédelmi koordinátor alkalmazására/megbízására vonatkozó adat, a

koordinátor ellenőrzéseiről kiállított igazolás, az alvállalkozó felelős műszaki vezetőjének szakmagyakorlási engedélye, az építés irányításával megbízott irányító vezető képzettségét igazoló dokumentum (*megkeresés, nyomozati irat 407. oldal*),

- a kórház1 egészségügyi intézményt sértett1 orvosi vizsgálatának és kezelésének eredményéről szóló orvosi iratok (*megkeresés, nyomozati irat 711. oldal*),

- a hatóság1 sértett1 balesete során a közigazgatási hatósági eljárás keretében keletkezett iratok (*megkeresés, nyomozati irat 869. oldal*),

- a cég neve-t tanú6 munkaköri leírása és a felelős műszaki vezető, tanú11 foglalkoztatási jogviszonyának igazolása (*megkeresés, nyomozati irat 1203., 1217. oldal*) megküldése végett.

[88] A megkeresett gazdasági társaságok, a hatóság és az egészségügyi intézmény az adatszolgáltatási kötelezettségüknek eleget tettek, válaszukban a kért iratokat a nyomozó hatóságnak elküldték.

[89] Azáltal, hogy a kerületi bíróság az adatszolgáltatások, a válaszok lényegét ismertette, e tárgyi bizonyítási eszközök (okiratok, fényképfelvételek) a bizonyítás anyagának részét képezik, így az általuk szolgáltatott bizonyítékok értékelésének és az egyéb bizonyítékokkal való összevetésének az elsőfokú, másodfokú és harmadfokú bírósági eljárásban nem volt akadálya.

[90] A kerületi bíróság az elsőfokú ítéletének a bizonyítékok felsorolása és értékelése tekintetében viszonylag szűkszavú indoklásában csak a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyvre és annak fényképmellékleteire hivatkozott, a többi okirati bizonyíték, többek között a sértett1 balesete kapcsán a hatóság1 indult eljárásban keletkezett iratok tartalmát figyelmen kívül hagyta. A törvényszék a közigazgatási hatósági eljárás iratai közül tanú3 tanúként történt kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet (*nyomozati irat 1001-1009. oldal*) a másodfokú tárgyaláson az érintett tanú elé tárta, az abban foglaltakról nyilatkozta (*29.Bf.I.8069/2021/19. számú tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldal*), ezen túlmenően sem a tárgyaláson, sem a másodfokú ítéletében nem ismertette, illetőleg nem hivatkozott a hatósági eljárásban keletkezett okirati bizonyítékokat képező iratokra.

[91] A védőkorlát eltávolításának lehetséges időpontjára vonatkozó személyi bizonyítékok közül valóban tanú6 (a cég neve munkavállalója) nyomozás során és a hatósági eljárásban tett vallomásának/nyilatkozatának van meghatározó jelentősége, ugyanis egyedül e tanú állította a hivatkozott vallomásaiban, hogy az a bizonyos védőkorlát már több napja hiányzott az állványzatról. tanú6 a bírósági szakban az elsőfokú és másodfokú tárgyaláson ezzel ellentétes tartalmú vallomásokat tett. E tanúnak a büntetőeljárás egyes szakaszaiban tett vallomásainak változását a törvényszék is vizsgálta, még ha nem is vetette össze tanú6nak a hatósági eljárásban, 2017. október 9-én tett nyilatkozatával. Egyébiránt ennek különösebb jelentősége nincs, mivel tanú6 a nyomozati és a hatósági eljárásban ugyanazt állította (tipikusan ugyanannak a bizonyítéknak a két forrásáról van szó), továbbá a közigazgatási ügyben a

tanúként történő kihallgatás előtt a hamis tanúzás törvényi következményeire történő figyelmeztetés ugyan elhangzik, de egyebekben a Be.-ben meghatározott tanúzási figyelmeztetések nem érvényesülnek.

[92] Tény, hogy a vádlottnak a hatósági eljárásban 2017. október 6-án és október 9-én ügyfélként tett nyilatkozatai szerint 2017. szeptember 30-tól fennállt sértett1 és tanú6 veszélyeztetettsége, továbbá a déli homlokzati állvány végén hiányzott a végelzárás (*jegyzőkönyvek, nyomozati irat 903-913., 969-981. oldal*). Ezzel kapcsolatban – a Be. szerinti tanúzási figyelmeztetések a már írtak szerinti elmaradásán túl – nem hagyható értékelés nélkül, hogy a vádlott nem konkretizálta a hiányzó végelzárás észlelésének időpontját (az vonatkozhat a baleset utáni állapotra is), nem említette a hiányzó védőkorlátot (noha a baleset ezzel volt összefüggésben), a baleset megtörténtekor nem volt a helyszínen, továbbá a jegyzőkönyvben foglaltak szerint a felelőssége elismeréséről a baleset vizsgálata kapcsán addig keletkezett és elé tárt dokumentumok alapján nyilatkozott. A büntetőeljárásban már nem volt tisztázható, hogy a veszélyeztetettség fennállására vonatkozó nyilatkozatát ténylegesen mire alapította, ugyanis a büntetőjogi felelősségét tagadó vádlott csak a 2020. február 18-án írásban tett vallomását csatolta (melyben azt állította, hogy a munkaterület ellenőrzése a baleset napjának reggelén megtörtént, és ekkor a védőkorlát még „nagy valószínűséggel” a helyén volt), a bírósági tárgyalásokon egyes tanúk kihallgatását követően észrevételeket tett, de egyébként a vallomástétel-megtagadási jogával élt.

[93] A hatósági eljárásban tanú6 viszont konkrétan azt állította, hogy az épület déli falán, az állványzat ötödik szintjén már szeptember 30-án észlelték a védőkorlát hiányát, a javítandó felületnek a baleset előtt két nappal történt kijelölésekor is hiányzott a kérdéses védőkorlát, de ez számára sem jelentett problémát, mert könnyebben át lehetett lépni a saroknál az állványzat azonos szintjére (*jegyzőkönyv, nyomozati irat 939-947. oldal*). A nyomozati szakban is akként nyilatkozott, hogy a védőkorlát hetek óta, sőt a munkálatainak a déli oldalon történt megkezdésekor hiányzott, és ezzel az ott közlekedő sértett1 is tisztában volt. Megjegyezte, hogy a védőkorlátot ők nem vehették volna le, de kényelmi okok miatt megtették (*tanúkihallgatási jegyzőkönyv, nyomozati iratok 241-247. oldal*). A kerületi bírósági tárgyaláson már azt adta elő, hogy a védőkorlát a baleset előtt egy héttel még hiányzott, de a munkának a déli oldalon történő megkezdésekor már ott volt, és a vallomásai közötti eltérést azzal indokolta, hogy korábban nem jól emlékezett. A másodfokú bírósági tárgyaláson ezt azzal egészítette ki, hogy a védőkorlát hiányáról csak utólag szerzett tudomást. Az a tény, hogy tanú6 a cég neve alkalmazásában állt, emiatt felmerülhet az egzisztenciális érdek lehetősége is a vallomása megváltoztatásában, önmagában nem indokolta a bírósági tárgyalásokon tett vallomásai elvetését.

[94] Ugyanis nem hagyható figyelmen kívül, hogy sértett1 sértett is cáfolta tanú6 tanú korábbi állítását, miszerint a védőkorlát már kb. egy hete hiányzott, mely ténnyel az ott dolgozó sértett is tisztában volt. A sértett a nyomozás során tanúként történt kihallgatásán azt vallotta, hogy korábban is dolgozott azon a munkaterületen, akkor minden rendben volt, a védőkorlátok ki voltak építve, de amikor 2017. október 6-án az ablakon keresztül – kezében a vödörrel – kilépett az állványzatra, próbált megkapaszkodni a védőkorlátba, az nem volt ott, ezért elvesztette az egyensúlyát és leesett az állványzatról (*tanúkihallgatási jegyzőkönyvek, nyomozati iratok 144-145., 159-169. oldal*). Egyébként ezzel egyezően nyilatkozott a 2022. szeptember 28-ai másodfokú tárgyalási napon is. Függetlenül az ittas állapotától, a sértett –

amennyiben tudott volna a védőkorlát hiányáról – nyilván nem próbált volna a védőkorlátban belekapaszkodni.

[95] Az ítéltábla egyetértett a törvényszékkal azzal kapcsolatban, hogy tanú6 bírósági tárgyaláson tett vallomását kellett elfogadni, ugyanis ez állt összhangban az egyéb bizonyítékokkal, így a baleset előtti napon, 2017. október 5-én az egész munkaterületen helyszínbemjárást, ellenőrzést végző tanú3 (a cég nevel. biztonsági és egészségvédelmi koordinátora), tanú4 (az cég1 munka- és tűzvédelmi megbízottja) és tanú8 (a cég nevel. munkavédelmi megbízottja) tanúvallomásában, az általuk az ellenőrzésről készített emlékeztetőben, valamint tanú5 (a cég nevel. építésvezetője) tanúvallomásában foglaltakkal. E tanúk szerint a baleset előtti napon, illetőleg a baleset napjának reggelén a kérdéses védőkorlát még nem hiányzott.

[96] A tanúk szavahihetőségével, a vallomásaik és az általuk készített emlékeztető tartalmi hitelességével kapcsolatban – szemben a fellebbviteli főügyészség képviselőjének érveivel – olyan aggályok nem merültek fel, amely az általuk szolgáltatott bizonyítékok elvetését indokolta volna. tanú3, tanú4 és tanú8 nem álltak a cég neve alkalmazásában, és ugyan feladatuk körükbe tartozott a munkavégzés biztonsági feltételeinek rendszeres ellenőrzése, az alvállalkozói szerződés 54. és 63. pontjai szerint a munkálatok végzése során a cég neve kötelessége volt gondoskodni a munkaterületen a munka-, baleset- és tűzvédelmi előírások betartásáról, illetőleg betartatásáról, az ehhez szükséges feltételek megteremtéséről, továbbá a dolgozói irányítására, a munkák megszervezésére, intézkedési joggal felruházott, a munka- és tűzvédelmi előírások betartásáért is felelős helyi munkairányító kijelöléséről, akinek a munkavégzés teljes ideje alatt a munkahelyen kell tartózkodnia (*alvállalkozási szerződés, nyomozati iratok 483-499. oldal*). Ebből következően a cég nevel. és az cég1 nevében eljáró tanúk semmiképpen nem lehettek felelősek a cég neve munkaterületén bekövetkezett balesetért, velük szemben a nyomozó hatóság nem is indított büntetőeljárást. Továbbá az általuk képviselt gazdasági társaságoknak semmilyen érdeke nem fűződhetett ahhoz, hogy e személyek a baleset bekövetkezésekor igazoltan hiányzó védőkorlát kapcsán a büntetőeljárásban vagy a hatósági eljárásban – valótlan tartalmú vallomást tegyenek, ezáltal hamis tanúzást kövessenek el.

[97] Az ítéltábla nem látta megalapozottnak azt az ügyészségi felvetést sem, hogy a törvényszéknek tanú5 tanú vallomását el kellett volna vetnie, arra alapítottnak, hogy az általa a baleset napjának reggelén végzett szemle („szemrevételezés”) felületes volt. E tanú vallomását cáfoló bizonyítékokra maga az ügyészség sem hivatkozott, és a már írtak szerint tanú6 tanú nyomozás során és a hatósági eljárásban a védőkorlát több napos hiánya kapcsán tett állításai nem voltak elfogadhatóak. Egyébként a másodfokú tárgyaláson tanú6 maga is úgy nyilatkozott, hogy az állványzat hálószerű, ezért, ha abból hiányzott volna egy védőkorlát, az neki is feltűnt volna (*29.Bf.I.8069/2021/28. számú jegyzőkönyv, 5. oldal*).

[98] Megjegyzendő, hogy az ügyészség és a fellebbviteli főügyészség a törvényszék által elfogadott tanúvallomások hitelességének megkérdőjelezésével lényegében a bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét támadja, amely megalapozott tényállás esetén nem vezethetett eredményre.

[99] A törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján okszerűen állapította meg, hogy a cég neve1. és az cég1 megbízásából eljáró személyek által 2017. október 5-én végrehajtott helyszínbemjárásakor és ellenőrzéskor, sőt az állványzatnak a baleset napjának reggelén tanú5 építésvezető által történt megfigyelések is, a védőkorlát még a helyén volt, tehát azt ismeretlen személy ezt követően távolíthatta el (értelemszerűen a baleset előtt). Logikailag helytálló az a következtetése is, hogy a vádlott által megbízandó, a munkavédelmi szabályok betartásáért és betartatásáért felelős, megfelelő képzettséggel és ellenőrzési jogkörrel rendelkező személy sem észlelhette volna a védőkorlát hiányát, ha azt közvetlenül a baleset megtörténte előtt távolították el. Ezzel kapcsolatban csakugyan nem hagyható értékelés nélkül, hogy az e körben egyező tanúvallomások szerint a védőkorlát szerszám nélkül, egyszerű mozdulattal, a ráakasztást biztosító csapról történő leemeléssel eltávolítható volt. A baleset bekövetkezése idején az épület déli-keleti oldalán lévő állványzat különböző szintjein a sértetten kívül tanú6 vallomása szerint még hét munkás dolgozott, így – az ügyészi okfejtéssel szemben – korábban nem csak a sértett, hanem más személy is eltávolíthatta a védőkorlátot, még akkor is, ha az adott szint csak a sértett munkaterületét képezte. Ebben különösebb „érdeket” nem kell keresni, ugyanis az adatok szerint az állványzaton dolgozó munkások a sarkoknál lévő védőkorlátokat és végzárókat rendszeresen leemelték a könnyebb, gyorsabb közlekedés céljából. Az alvállalkozói szerződés valóban előírta a cég neve-nek, hogy az irányító és ellenőrzési jogkörrel rendelkező személy a munkavégzés teljes ideje alatt a *munkahelyen* tartózkodjon, de nyilván e személynek olyan kötelezettsége nem lett volna, hogy a munkavégzés teljes ideje alatt az állványzat mellett álljon, annak állapotának folyamatos ellenőrzése érdekében. Ez még akkor sem lett volna elvárható, ha a munkások rendszeresen emelték le a végzárókat és védőkorlátokat.

[100] Összegezve az ítéltábla egyetértett azzal, hogy a vádlott magatartása (foglalkozási szabályszegés) és a bekövetkezett eredmény (baleset) között nem bizonyítható olyan okozati összefüggés fennállása, amely a vádlott bűnösségének a megállapítását eredményezhette volna. Tehát a törvényszék okszerűen döntött a vádlottnak a Btk. 165. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján, bizonyítottság hiányában történő felmentéséről.

[101] Az ítéltábla a Legfelsőbb Bíróságnak – az ügyészség által felhívott – BH2005.309. számon közzétett eseti döntésével kapcsolatban arra mutat rá, hogy a vádlott felmentéséről döntő törvényszék jelen büntetőügyben is megállapította a foglalkozási szabályszegést, csupán a sértett balesetével való okozati összefüggést nem látta bizonyítottnak. Másrészt a másik büntetőügyben a terhelt foglalkozási szabályszegése – a megállapított tényállás szerint – nem csak abban nyilvánult meg, hogy a munkavédelmi előírások betartásáért felelős személyt nem jelölték ki, hanem abban is, hogy a sértett nem részesült munkavédelmi oktatásban, a terhelt úgy hagyta el a munkavégzés helyszínét, hogy a kimondottan veszélyes munkafázist balesetvédelmi szempontból nem elemezte, nem tárta fel a leesés elleni védelem megfelelő módjait, nem dolgozta ki a lehetséges kivitelezési módjait, így azokat a munkavállalókkal sem ismertette. Továbbá a védőkorlát hiánya ellenére a védőeszközök (leesés ellen biztosító heveder, munkaöv, kötél) használatát nem követelte meg és nem is ellenőrizte.

[102] A vádlott felmentése miatt a felmerült bűnügyi költséget az államra terhelő rendelkezés megfelel a Be. 575. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

[103] Mindezekre tekintettel az ítéltábla – a Be. 620 (1) bekezdése és a Be. 621. § (1)-(3) bekezdései szerint nyilvános ülésen – a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[104] A harmadfokon eljáró ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét – a Be. 617. §-ra is tekintettel – a Be. 12. § (1)-(3) bekezdései, a Be. 579. § (1) bekezdése, valamint a Be. 615. § (1) bekezdése zárják ki, ugyanis a rendes jogorvoslati rendszer kétfokú, az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata elleni fellebbezés korlátlan, a másodfokú bíróság ügydöntő határozata ellen fellebbezésnek kivételesen, a Be. 615. § (2) bekezdés a)-c) pontjaiban felsorolt esetekben van helye, míg a harmadfokú bíróság ügydöntő határozata a Be. 456. § (1) bekezdésében foglaltak miatt is már csak rendkívüli jogorvoslattal támadható.

Budapest, 2024. október 29.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. előadó bíró,
Dr. Bíró Emese s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2022. november 28. napján kihirdetett 29.Bf.I.8069/2021/37. számú ítélete – Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 4.Bhar.233/2024/4. számú határozata folytán – 2024. október 29. napján jogerős.

Budapest, 2024. október 29.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke